

Algemeen	
Aan	MRA betrokkenen Gooi en Vechtstreek
Van	Marijn den Uijl
Datum	21 maart 2019
Verspreiden	Nee
Kenmerk	19.000968919.0002099

Evaluatie MRA convenant

In deze memo wordt de MRA evaluatie toegelicht. In de regiegroep van 10 oktober 2018 is afgesproken de MRA samenwerking te evalueren op basis van de afspraken uit het convenant dat in 2017 is gesloten. Vicevoorzitter van de MRA, Frank Weerwind, is bestuurlijk trekker van het evaluatietraject en vult het opdrachtgeverschap samen met Femke Halsema en Arthur van Dijk. Een aantal regiegroepleden is gevraagd om als klankbord te fungeren: Commissaris van de Koning Flevoland Leen Verbeek, wethouder Jeroen Verwoort en burgemeesters Jos Wienen, Onno Hoes, Pieter Broertjes en Don Bijl.

De evaluatie wordt uitgevoerd door een onafhankelijk team van deskundigen, bestaande uit Ralph Pans, Staf Depla en Hannie te Grotenhuis. Zij zijn begin februari begonnen met de voorbereiding van hun opdracht. De evaluatie zal hoofdzakelijk bestaan uit een gespreksronde langs bestuurders en andere stakeholders die bij de MRA-samenwerking zijn betrokken. Daarnaast uit deskresearch en uit een vergelijking met vergelijkbare bestuurlijke samenwerkingsnetwerken elders.

Het plan van aanpak van de evaluatie wordt op korte termijn verstuurd. Het evaluatieteam onderzoekt de volgende hoofdvraag:

'In hoeverre heeft het in 2017 ondertekende Convenant Versterking samenwerking Metropoolregio Amsterdam, en de werkwijze die daaruit voortvloeit, bijgedragen aan verwezenlijking van de ambities die in het Convenant zijn verwoord? En wat kan er worden gedaan om de regionale bestuurlijke samenwerking in de MRA-regio te versterken, inclusief de betrokkenheid van raden en staten?'

Betrokkenheid Gooi en Vechtstreek

De leden van de klankbordgroep zijn gevraagd om de desbetreffende deelregio's goed aan te haken. Op korte termijn komen de bestuurders die vanuit Gooi en Vechtstreek betrokken zijn bij de MRA bij elkaar om het te hebben over de voortgang van de MRA. Dit moet ook in het licht worden gezien van overige bovenregionale samenwerking (o.a. met regio Utrecht). De komende periode wordt hier zowel in het algemeen bestuur als binnen het portefeuillehoudersoverleg over gesproken.

Een aantal aandachtspunten vanuit Gooi en Vechtstreek:

- Functioneren regiegroep als 'algemeen bestuur' (bewaken integraliteit) en agendacommissie als dagelijks bestuur
- Samenstelling agendacommissie (niet alle deelregio's vertegenwoordigd) en platform mobiliteit (getrapte vertegenwoordiging van regio's IJmond, Zuid-Kennemerland en Gooi en Vechtstreek).
- Rol van provincie bij de MRA
- Inhoudelijke focus MRA: de MRA agenda vormt de basis, maar laatste maanden is de focus op wonen komen te liggen ten koste van opgaven als economie en mobiliteit
- In de (platforms van de) MRA worden strategische keuzes en afspraken met het Rijk gemaakt die niet passen bij de opzet en democratische legitimiteit van de MRA

Hieronder wordt ingegaan op de achtergrond van de MRA samenwerking, de deelname van Gooi en Vechtstreek, de opbrengst tot nu toe en het governance vraagstuk zoals dit in oktober in Almere is besproken.

Bijlage

MRA

De Metropoolregio Amsterdam (MRA) is een samenwerkingsverband van 33 gemeenten, 2 provincies en de Vervoerregio Amsterdam. Aan de samenwerking ligt een convenant ten grondslag. Gooi en Vechtstreek is een van de zeven deelregio's in de MRA.

Achtergrond MRA samenwerking

De MRA-samenwerking is niet nieuw, zo is in 2007 een gezamenlijk ontwikkelbeeld opgesteld. In 2016 is de MRA samenwerking geformaliseerd. Hierbij is gekozen voor een lichte vorm van samenwerking, een bestuurlijk convenant. De MRA agenda vormt de basis voor de samenwerking. Deze is in 2015 opgesteld met raden en maatschappelijke partijen, en in 2016 gepresenteerd tijdens het eerste MRA congres. Het tweede MRA congres is in 2018 georganiseerd in Hilversum (Gooiland) en vormde het startschot van het proces om te komen tot een nieuwe MRA agenda.

Gooi en Vechtstreek en de MRA

Onder de metropoolregiovlag werken de partners aan een krachtige, innovatieve economie, snellere verbindingen en voldoende en aantrekkelijke ruimte voor wonen, werken en recreëren. Gooi en Vechtstreek vormt door de strategische ligging tussen Amsterdam, Almere, Amersfoort en Utrecht een belangrijke corridor die essentieel is voor een goed woon en werkklimaat in de gehele metropoolregio. De bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit Gooi en Vechtstreek staat in de tabel hieronder weergegeven. In de regiegroep worden de belangen van de deelregio's behartigd, de voortgang van de actie agenda gemonitord en de samenwerking geëvalueerd.

Platform/portefeuillehoudersoverleg	Vertegenwoordiging
Regiegroep	Pieter Broertjes (Regio), Alexander Luijten (Gooise Meren), Wimar Jaeger (Hilversum)
Agendacommissie	Geen vertegenwoordiging
Ruimte	Alexander Luijten
Economie	Wimar Jaeger
Mobiliteit	Geen vertegenwoordiging*
Duurzaamheid	Jan Kastje (Hilversum)
Landschap	Jan Kastje (Hilversum)
Bouwen/Wonen	Roland Boom (Huizen)
Kunst, cultuur & erfgoed	Jan-Jaap de Kloet (Wijdemeren)

* Momenteel nemen alleen de overheden die BDU-gelden inbrengen en concessiehouders deel aan het platform mobiliteit (Vervoerregio). Regio Gooi en Vechtstreek wenst direct vertegenwoordigd te zijn in dit platform. In Gooise Meren is recentelijk een motie opgeroepen die hiertoe oproept. Bereikbaarheid is een van de grootste opgaven in Gooi en Vechtstreek. De regio kent grootschalige infrastructuur (A1/A6, A27 en spoorse doorsnijdingen) en ervaart ambtelijk en bestuurlijk veel afstand tot hetgeen er in het platform wordt besproken.

MRA agenda

De MRA agenda is het inhoudelijk fundament van de werkzaamheden van het samenwerkingsverband. In Gooi en Vechtstreek zoeken we de verbinding van onze samenwerkingsagenda en de MRA Agenda. Dus vanuit de speerpunten van de gemeenteraden wordt bezien op welke thema's de MRA schaal nodig is (bijvoorbeeld landschap, toerisme, economie).

MRA governance

De MRA is een bestuurlijk netwerk. De democratische legitimatie van besluiten vindt plaats in de raden en staten van de deelnemers. De MRA partners maken afspraken, ze nemen geen besluiten. De kracht zit juist op de samenwerking op ambities. Colleges en gemeenteraden in Gooi en Vechtstreek zijn niet voor formalisering van de MRA. Dit bleek onlangs nog uit de bespreking van de jaarstukken MRA in de gemeenteraden.

Op 9 oktober is tijdens een ontmoeting tussen de colleges van Almere, Haarlem, Haarlemmermeer, Zaanstad en Hilversum aandacht besteed aan de toekomstige MRA samenwerking. Bij enkele partners heerst het gevoel dat we met het huidige samenwerkingsmodel onvoldoende stappen zetten.

In een eerder gesprek stelde burgemeester Weerwind: *"Het is nodig het bestuurlijke gesprek in de MRA beter te faciliteren en gezamenlijk keuzes te maken. Als we beter gezamenlijk kiezen, kan er meer op resultaat gestuurd worden."* en *"Daarvoor is het essentieel dat de agendacommissie beter in stelling wordt gebracht"*.

De wenselijkheid en haalbaarheid hiervan kan worden betwist. De inkt van het convenant is net droog, en nu pleit een kleine groep voor versterking/formalisering. Burgemeester Weerwind spreekt over het verzwaren van de agendacommissie. Hier zitten vertegenwoordigers van de platforms (vanuit inhoud), maar zijn niet alle deelregio's vertegenwoordigd (Gooi en Vechtstreek vormt bijvoorbeeld geen onderdeel van de agendacommissie). Zo zitten er wel meer weeffouten (bijv: geen directe vertegenwoordiging in platform mobiliteit). De MRA is niet opgezet als lichte gemeenschappelijke regeling. Zorgpunt is dat de MRA zich op onderwerpen wel zo lijkt te gaan gedragen, bijvoorbeeld bij het maken van afspraken met het Rijk.

Opbrengst tot nu toe

Met ondertekening van het convenant is afgesproken dat iedere deelnemer €1,50 per inwoner bijdraagt om het MRA bureau en projectbudget te bekostigen. De provincies dragen hetzelfde bedrag bij als de grootste gemeente in hun provincie (Amsterdam en Almere). Ook is de MRA gesprekspartner voor het Rijk als het gaat om grootschalige investeringen. De MRA samenwerking is niet alleen in financiën uit te drukken, maar tot op heden heeft de samenwerking Gooi en Vechtstreek onder andere opgeleverd: €7,5 miljoen aan OV-SAAL budget om het gebied rondom het spoor van Gooise Meren en Hilversum aan te pakken en bijdragen voor internationaal onderwijs, snelfietspadennetwerk, circulaire bewegwijzering, start-up programma. Ook zijn er verschillende onderzoeken uitgevoerd die gemeenten gebruiken voor hun eigen beleid (cultuur, toerisme, energietransitie, circulaire economie). Het MRA platform economie heeft haar steun toegezegd voor de benodigde ontwikkeling van Mediavalley.

We zien een verschuiving van de aandacht binnen de MRA naar versnelling van de woningbouw. Dit is een grote opgave, maar moet niet het leidende kader vormen. Dit gebeurt nu wel bijvoorbeeld bij de inzet op mobiliteit en energietransitie (wordt gekoppeld aan woningbouw). Indien de MRA deze beweging doorzet, moet worden afgevraagd of Gooi en Vechtstreek haar opgaven voldoende terugziet in de MRA samenwerking. Dit vraagt een zorgvuldige afweging, mede in het licht van andere bovenregionale samenwerkingen (regio Utrecht). De komende maanden wordt een eigen evaluatie en strategisch advies opgesteld.